

୦୫

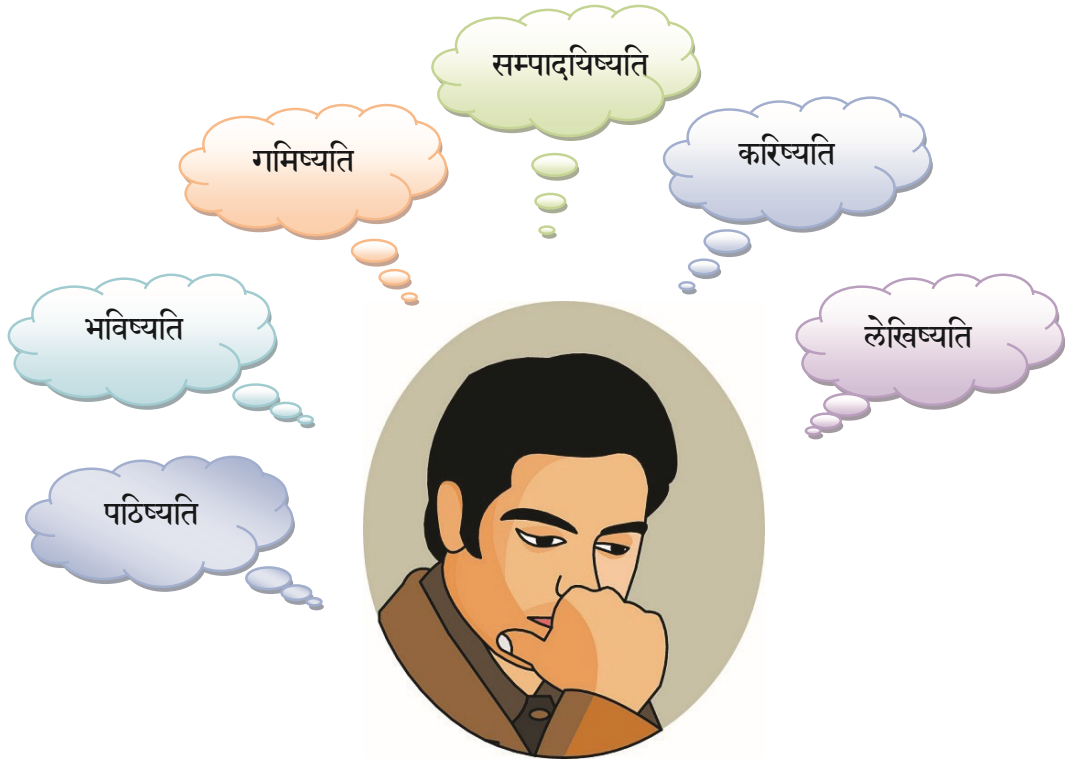
ପଞ୍ଚମ: ପାଠ: ।

ରାତ୍ରିର୍ଗାମିଷ୍ୟତି ଭବିଷ୍ୟତି ସୁପ୍ରଭାତମ୍ ।

କ୍ରିୟାପଦପରିଚୟ: । ୦୨

අନାଗତ କାଳର ଚାଚି ଲକାରର (ଅବିଷୟ ଚାଚି)

ଚାଚି ଲକାରର ଅନାଗତ କାଳର ଡ଼ଙ୍କିଣିତ୍ତ ଧର୍ମା ଧାବିତ କେଟ୍. ଠି ଠୋଡାଡେ ଧଡ଼ ଠେଡେକ୍ ଧିଢ଼ ଠୋଡ଼ି ଧିଢ଼ ଅନାଗତ କ୍ରିୟା ଠେଡ଼ିତ୍ତ ଧ୍ରକାଠ ଠି.

ଜନକ: ଚିନ୍ତୟତି ।

୦୧. ମମ ପୁତ୍ର: ସମ୍ୟକ୍ ପଠିଷ୍ୟତି ।

୦୩. ବିଢ଼େଶଂ ଗମିଷ୍ୟତି ।

୦୫. ସମାଜସେବାଂ କରିଷ୍ୟତି ।

୦୨. ବୈଢ଼ୋ ଭବିଷ୍ୟତି ।

୦୪. ଧନଂ ସମ୍ପାଢ଼ୟିଷ୍ୟତି ।

୦୬. ଗ୍ରନ୍ଥାନ୍ ଲେଖିଷ୍ୟତି ।

ଠୋଡ଼ିଠେ ଠେଡ଼ା ଠାଟ୍ଠି ଠିଠିଠିଠି

ලටි ලකාර ක්‍රියාපද ලාටි ලකාරයන්හි ප්‍රථමපුරුෂ ඒකවචනයෙහි යෙදෙන ආකාරය.

ලිඛති / ධාවති / ගඤ්ඤති ලියයි. / දුවයි. / යයි. චලති / භවති / කරොති ඇවිදීයි. / වෙයි. / කරයි. ජානාති / ගායති දැනීයි. / ගයයි. පිබති / දදාති / තිෂ්ඨති බොයි. / දෙයි. / සිටියි.		ලේඛිෂ්‍යති / ධාවිෂ්‍යති / ගාමිෂ්‍යති ලියන්නේ ය. / දුවන්නේ ය. / යන්නේ ය. චලිෂ්‍යති / භවිෂ්‍යති / කරිෂ්‍යති ඇවිදින්නේ ය. / වන්නේ ය. / කරන්නේ ය. ජ්‍යාස්‍යති / ගාස්‍යති දන්නේ ය. / ගයන්නේ ය. පාස්‍යති / දාස්‍යති / ස්‍ථාස්‍යති බොන්නේ ය. / දෙන්නේ ය. / සිටින්නේ ය.
--	--	--

අනාගත කාලය ලාටි (පරස්මෙවෙපද)

ප්‍රත්‍යය සහ නිදර්ශන වර්තැගීම්

	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमपुरुष	ष्यति	ष्यतः	ष्यन्ति	पठिष्यति	पठिष्यतः	पठिष्यन्ति
मध्यमपुरुष	ष्यसि	ष्यथः	ष्यथ	पठिष्यसि	पठिष्यथः	पठिष्यथ
उत्तमपुरुष	ष्यामि	ष्यावः	ष्यामः	पठिष्यामि	पठिष्यावः	पठिष्यामः

එහි සිංහල අර්ථය

පුරුෂ	ඒකවචන	ද්විවචන	බහුවචන
ප්‍රථමපුරුෂ	පාඩම් කරන්නේ ය	(දෙදෙන) පාඩම් කරන්නෝ ය	පාඩම් කරන්නාහ
මධ්‍යමපුරුෂ	පාඩම් කරන්නෙහි	(දෙදෙන) පාඩම් කරන්නෙහු	පාඩම් කරන්නෙහු
උත්තමපුරුෂ	පාඩම් කරන්නෙමි	(දෙදෙන) පාඩම් කරන්නෙමු	පාඩම් කරන්නෙමු

අනාගත කාලය ලාටි (ආත්මනේපද)

ප්‍රත්‍යය සහ නිදර්ශන වර්තැගීම්

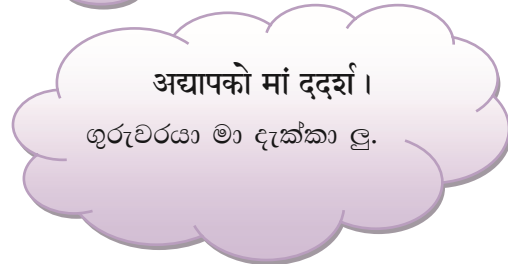
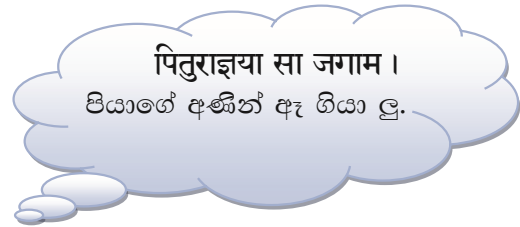
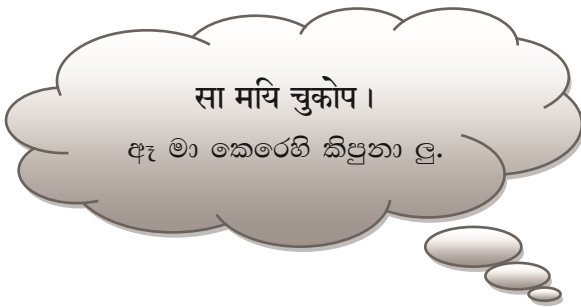
	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमपुरुष	ष्यते	ष्येते	ष्यन्ते	पक्ष्यते	पक्ष्येते	पक्ष्यन्ते
मध्यमपुरुष	ष्यसे	ष्येथे	ष्यध्वे	पक्ष्यसे	पक्ष्येथे	पक्ष्यध्वे
उत्तमपुरुष	ष्ये	ष्यावहे	ष्यामहे	पक्ष्य	पक्ष्यावहे	पक्ष्यामहे

ලිටි ලකාරය (පරෝක්ෂ ලිටි)

මෙය අතීත කාලයට අයත් ආධ්‍යාත විභක්තියකි. තමන්ගේ ඉඤ්ඤාවට ප්‍රත්‍යක්ෂ නොවූ අන් අයගෙන් ලැබුණු ආරංචි මාත්‍රයක් තවත් අයකුට ප්‍රත්‍යක්ෂ කරලීමේ දී ලිටි ලකාරය භාවිත කෙරේ. සිංහලයේ මෙබඳු ක්‍රියා අගට 'ලු' යන ප්‍රත්‍යය යෙදේ.

रुरोद मम्मलौ विरुराव जगलौ बभ्राम तस्थौ विललाप दध्यौ ।

चकार रोषं विचकार माल्यं चकर्तवक्त्रं विचकर्ष वस्त्रम् ॥

ලිටි ලකාර ක්‍රියාපද ලඛි හා ලිටි ලකාරයන්හි ප්‍රථමපුරුෂ ඒකවචනයෙහි යෙදෙන ආකාරය

ලඤ්	ලඤ්	ලිඤ්	ලඤ්	ලඤ්	ලිඤ්
වදාති	අවදාත්	අවාද	චරාති	අචරාත්	චචාර
කරාති	අකරාත්	චකාර	දදාති	අදදාත්	දදා
ච්චාති	අච්චාත්	චච්චාද	තිච්චාති	අතිච්චාත්	තස්චා
පිච්චාති	අපිච්චාත්	පච්චා	පච්චාති	අපච්චාත්	පච්චාච
ච්චාති	අච්චාත්	ච්චාච	පච්චාති	අපච්චාත්	පච්චාච

ලිටි ලකාරය (පරෝක්ෂ ලිටි) (පරස්මෙපද)

ප්‍රත්‍යය සහ නිදර්ශන වරනැගීම

	ඒකවචනම්	ද්විවචනම්	ච්චවචනම්	ඒකවචනම්	ද්විවචනම්	ච්චවචනම්
ප්‍රච්චමපුරුෂ	ච	චතු:	ච:	චචච	චචචතු:	චචචච:
මච්චමපුරුෂ	ච	චචු:	ච	චචචච	චචචචච:	චචච
ච්චමපුරුෂ	ච	ච	ච	චචච	චචචච	චචචච

ච්ච සිංහල අර්චය

පුරුෂ	ඒකවචන	ද්විවචන	ච්චවචන
ප්‍රච්චමපුරුෂ	ච්ච	(දෙදෙනෙක්) ච්චච්ච	ච්චච්ච
මච්චම පුරුෂ	ච්චච්ච	(දෙදෙනෙක්) ච්චච්චච	ච්චච්චච
ච්චමපුරුෂ	ච්චච්චච	(දෙදෙනෙක්) ච්චච්චච	ච්චච්චච

ලිටි ලකාරය (පරෝක්ෂ ලිටි) (ආත්මනේපද)

ප්‍රත්‍යය සහ වරනැගීම් නිදර්ශන

	ඒකවචනම්	ද්විවචනම්	ච්චවචනම්	ඒකවචනම්	ද්විවචනම්	ච්චවචනම්
ප්‍රච්චමපුරුෂ	ච	චච	චච	චචච	චචචච	චචචච
මච්චමපුරුෂ	ච	චච	චච	චචචච	චචචචච	චචචචච
ච්චමපුරුෂ	ච	චච	චච	චචච	චචචච	චචචච

ක්‍රියාකාරකම 5.1

01. **हृ** ධාතුව ලාච් ලකාරපරස්මේපදයෙහි වර්තගන්න.

पुरुषः	एकवचनम्	द्विवचनम्	बहुवचनम्
प्रथमपुरुष	हरिष्यति		
मध्यमपुरुष			
उत्तमपुरुष			

ක්‍රියාකාරකම 5.2

01. වර්තමානකාල ඒකවචන ක්‍රියා රූපයන්ට ගැලපෙන අනාගත බහුවචන ක්‍රියාරූපය යා කරන්න. අර්ථ ද ලියන්න.

लट् (වර්තමාන)	लृट्	(අනාගත)
नदति	वदिष्यथ	(.....)
गच्छामि	चलिष्यन्ति	(.....)
वदसि	नदिष्यन्ति	(නාදකරන්නෝ ය.)
क्रीडामि	धाविष्यथ	(.....)
चरसि	चरिष्यामः	(.....)
चरामि	गमिष्यामः	(.....)
चलति	क्रीडिष्यामः	(.....)
धावसि	चरिष्यथ	(.....)

ක්‍රියාකාරකම 5.3

01. ලාටි ලකාර පරස්මෙපද ඒකවචන ක්‍රියාරූපවලින් වාක්‍ය සම්පූර්ණ කර එම වාක්‍ය ද්විවචනයට හරවන්න.

නිදසුන:-

कपिः फलानि खादिष्यति । (වඳුරා ගෙඩි කන්නේ ය.) कपी फलानि खादिष्यतः ।

(වඳුරෝ දෙදෙන ගෙඩි කන්නෝ ය.)

01. शिक्षकः पाठं..... ।	(හදාරන්නේ ය.)	01.
02. शिक्षिका श्लोकं..... ।	(ගයන්නී ය.)	02.
03. बालकाः विद्यालयं..... ।	(යන්නාහ.)	03.
04. कर्मकाराः कार्यं..... ।	(කරන්නෝ ය.)	04.
05. त्वं भोजनम्..... ।	(කන්නෙහි.)	05.
06. अहं वस्त्राणि..... ।	(සෝදන්නෙමි.)	06.
07. अहं सायं गृहं..... ।	(එන්නෙමි.)	07.
08. वयं चलनचित्रं..... ।	(බලන්නෙමු.)	08.
09. वयं पत्रं..... ।	(ලියන්නෙමු.)	09.
10. अहम् अन्नं..... ।	(කන්නෙමි.)	10.

ක්‍රියාකාරකම 5.4

01. සිංහලට පරිවර්තනය කරන්න.

रात्रिर्गमिष्यति भविष्यति सुप्रभातम्

भास्वानुदेष्यति हसिष्यति पङ्कजश्रीः ।

इत्थं विचिन्तयति कोषगते द्विरेफे

हा हन्त हन्त नलिनीं गज उज्जहार ॥

कश्चन भ्रमरो मधु पिबन् कमले उपविष्ट आसीत् । यदा सूर्यास्तो जात तदा कमलं च मुकुलितं जातम् । कमलस्य अन्तो भ्रमरो बद्धो जातः । तादृशो भ्रमरो रात्रिर्पगता । प्रभातं च भविष्यति । ततः सूर्योदयो भविष्यति । कमलं च विकसिष्यति । ततोऽहं गमिष्यामि इति यावत् चिन्तयन् आसीत् । तदा कश्चन गजो तत्र आगत्य तद् भ्रमरयुक्तं कमलम् एव अनाशयत् । एवं स्वप्नं पश्यन् एव भ्रमरो पञ्चत्वं गतः । मनुष्यस्य अपि जीवने एवं भवति खलु कदाचित् ?

ක්‍රියාකාරකම 5.5

01. පහත සඳහන් ධාතුන් ලිටි ලකාර පරස්මෙවෙපදයෙහි පන්තියේ සියලු දෙනා එක් ව ශබ්ද නගා වර්තගන්න. මතකයෙන් කියවීමට හා ලිවීමට ද උත්සාහ කරන්න.

ඛාතව:	ප්‍ර.පු. ඈක.	ප්‍ර.පු. ඳි.	ප්‍ර.පු. බහු.	ම.පු. ඈක.	ම.පු. ඳි.	ම.පු. බහු.	ඊ.පු. ඈක.	ඊ.පු. ඳි.	ඊ.පු. බහු.
√පඳු	පපාඪ	පෙඪතු:	පෙඪු:	පෙඪිඪ	පෙඪු:	පෙඪ	පපාඪ	පෙඪිව	පෙඪිම
√පතු	පපාත	පෙතතු:	පෙතු:	පෙතිඪ	පෙතු:	පෙත	පපාත	පෙතිව	පෙතිම
√ස්ඪා	තස්ඪු	තස්ඪතු:	තස්ඪු:	තස්ඪාඪ	තස්ඪු:	තස්ඪ	තස්ඪු	තස්ඪිව	තස්ඪිම
√පා	පපු	පපතු:	පපු:	පපාඪ	පපු:	පප	පපු	පපිව	පපිම
√කු	ඪකාර	ඪකුතු:	ඪකු:	ඪකඪ	ඪකු:	ඪක	ඪකාර	ඪකුව	ඪකුම
√ගමු	ඪගාම	ඪගමතු:	ඪගමු:	ඪගමිඪ	ඪගමු:	ඪගම	ඪගාම	ඪගිමිව	ඪගිමිම

ක්‍රියාකාරකම 5.6

01. පහත කොටුවේ ඇති රුඳු ධාතුවේ හා වස් ධාතුවේ ක්‍රියා රූපයන් නිවැරදි ව භාවිත කරමින් වගුවේ හිස්තැන් පුරවන්න.

රුරොඳු / රුරුඳුම / රුරොඳුඪ / රුරුඳු: / රුරුඳුඪ / රුරුඳුතු: / රුරුඳු / රුරුඳුඪ: / රුරොඳු
ඊඪාස / ඊඪුඪ: / ඊඪුඪිම / ඊඪාස / ඊඪුඪිඪ / ඊඪු / ඊඪු: / ඊඪුඪිව / ඊඪුඪිම:

පුරුඪ	ඈකඪඪනමු	ඳිඪඪඪනමු	බහුඪඪඪනමු	ඈකඪඪනමු	ඳිඪඪඪනමු	බහුඪඪඪනමු
ප්‍රඪමපුරුඪ						
මඳුඪමපුරුඪ						
ඊඪුඪමපුරුඪ						

ක්‍රියාකාරකම 5.7

01. පහත දැක්වා ඇති ප්‍රථමපුරුෂ ලිටි ලකාර ක්‍රියාපදයන් ලඬි ලකාර ක්‍රියාපදයන්ට හරවන්න.

	පුරුෂ	ලිඳු			ලඳු		
		ඈකවචනමු	ද්විවචනමු	බහුවචනමු	ඈකවචනමු	ද්විවචනමු	බහුවචනමු
	නිදසුන.	බමුව	බමුවතූ:	බමුවූ:	අබවතූ	අබවතාමු	අබවනූ
01.	ප්‍රථමපුරුෂ	තස්ථූ	තස්ථතූ:	තස්ථූ:	අතිෂ්ථතූ		
02.	ප්‍රථමපුරුෂ	දදූ	දදතූ:	දදූ:			
03.	ප්‍රථමපුරුෂ	චච්චාද	චච්චාදතූ:	චච්චාදූ:	අච්චාදතූ		
04.	ප්‍රථමපුරුෂ	පපූ	පපතූ:	පපූ:	අපිච්චතූ		
05.	ප්‍රථමපුරුෂ	ලිලිච්ච	ලිලිච්චතූ:	ලිලිච්චූ:			
06.	ප්‍රථමපුරුෂ	පපූච්ච	පපූච්චතූ:	පපූච්චූ:			
07.	ප්‍රථමපුරුෂ	ශූශ්‍රාච්ච	ශූශ්‍රාච්චතූ:	ශූශ්‍රාච්චූ:	අශ්‍රූච්චාතූ		
08.	ප්‍රථමපුරුෂ	චච්චාර	ච්චරතූ:	ච්චරූ:		අච්චරතාමු	
09.	ප්‍රථමපුරුෂ	මිමිච්ච	මිමිච්චතූ:	මිමිච්චූ:	අමිච්චතූ		
10.	ප්‍රථමපුරුෂ	පපාච්ච	පෙච්චතූ:	පෙච්චූ:			
11.	ප්‍රථමපුරුෂ	ච්චාච්ච	ච්චාච්චතූ:	ච්චාච්චූ:		අච්චච්චතාමු	
12.	ප්‍රථමපුරුෂ	පපාච්ච	පෙච්චතූ:	පෙච්චූ:	අපච්චතූ		
13.	ප්‍රථමපුරුෂ	ශූශ්‍රාච්ච	ශූශ්‍රාච්චතූ:	ශූශ්‍රාච්චූ:	අශ්‍රූච්චාතූ		
14.	ප්‍රථමපුරුෂ	දදච්ච	දදච්චතූ:	දදච්චූ:	අපච්චූ:		
15.	ප්‍රථමපුරුෂ	ච්චාච්ච	ච්චච්චතූ:	ච්චච්චූ:	අච්චච්චතූ		
16.	ප්‍රථමපුරුෂ	ච්චච්චාමු	ච්චච්චතූ:	ච්චච්චූ:	අච්චච්චතූ		
17.	ප්‍රථමපුරුෂ	ච්චච්චාච්ච	ච්චච්චතූ:	ච්චච්චූ:			අච්චච්චනූ
18.	ප්‍රථමපුරුෂ	ච්චච්චා	ච්චච්චතූ:	ච්චච්චූ:	අච්චච්චානාතූ		
19.	ප්‍රථමපුරුෂ	ච්චච්චාර	ච්චච්චතූ:	ච්චච්චූ:		අච්චරතාමු	
20.	ප්‍රථමපුරුෂ	ච්චච්චූ	ච්චච්චතූ:	ච්චච්චූ:	අච්චච්චතූ		
21.	ප්‍රථමපුරුෂ	ච්චච්චූ	ච්චච්චතූ:	ච්චච්චූ:	අච්චච්චතූ		
22.	ප්‍රථමපුරුෂ	රුරූච්ච	රුරූච්චතූ:	රුරූච්චූ:	අරූච්චතූ		
23.	ප්‍රථමපුරුෂ	මමුච්ච	මමුච්චතූ:	මමුච්චූ:	අමුච්චතූ		
24.	ප්‍රථමපුරුෂ	නනාද	නෙදතූ:	නෙදූ:	අනදතූ		
25.	ප්‍රථමපුරුෂ	නනාම	නෙමතූ:	නෙමූ:			අනමනූ

ක්‍රියාකාරකම 5.8

01. පහත කොටුවේ ඇති ක්‍රියාරූප අදාළ ලකාරයන්ට වෙන් කරන්න.

තිष्ठथ / तिष्ठत / अतिष्ठम् / वसामि / वसेयुः / अवसन् / हरिष्यति / पपात / जहास / हसेत् / हसिष्यावः
 / स्मरतु / स्मरन्ति / अरक्षत / रक्षेयम् / ररक्ष / याचिष्यसि / याचताम् / ययाच / पिबामः / पास्यति /
 अपिबः / पिबानि / गच्छन्तु / जगाम / गच्छेम / पठिष्यसि / नयतः / अलिखत् / पचेत्

01. ලච් >	වර්තමාන කාලය >	ස නගරං ගඤ්ඤති ।
02. ලාච් >	අනාගත කාලය >	ස නගරං ගමිෂ්ඤති ।
03. ලඞ් >	අතීත කාලය >	ස නගරං අගඤ්ඤත් ।
04. ලෝච් >	ප්‍රාර්ථනාර්ථය >	ස නගරං ගඤ්ඤතූ ।
05. විධිලිඞ් >	විධි, සම්භාවනාර්ථය >	ස නගරං ගඤ්ඤත් ।
06. ලිච් >	පරෝක්ෂාතීකාර්ථය >	ස නගරං ජගාම ।

ක්‍රියාකාරකම 5.9

01. පහත කථාවෙහි වරහන් තුළ ඇති ධාතුවලින් අදාළ ලකාරයට අනුව ක්‍රියාරූප නිර්මාණය කොට හිස්තැන් පුරවන්න.

බුද්ධිමාන් කාක: ।

एकः काको आहाराय इतस्ततः । [भ्रम् - लङ्] तदा सोऽपूप-भाण्डाद् एकम् अपूपम् [अप + ह - लङ्] पश्चाद् वृक्षस्य उपरि [अप + विश् - लङ्] । स अचिन्तयत् - " अहो, महद् भाग्यं मम स्वादिष्टम् अपूपं," [भक्ष् - लट् उ. ए.व] इति । तदा कश्चिद् जम्बूको तस्य वृक्षस्य समीपम् । [आ + गम् - लङ्] स काकस्य मुखेऽपूपम् , [दृश् - लङ्] सोऽचिन्तयत् - " केनाऽपि उपायेन अपूपम् अपहरामि । " ततः शृगालस्तं काकम् । [वद् - लङ्] - " मित्र, चिराद् त्वां । [दृश् - लङ्] किं कुशली भवान् ? खगेषु भवान् एव सुन्दरः, सुमधुरो गायकः । कृपया एकं गानम् , [गा - लोट्]

ක්‍රියාකාරකම 5.10

01. පහත සඳහන් වාක්‍ය සිංහලට පරිවර්තනය කරන්න.

01. अहं कदाप्यनृतं न वदिष्यामि ।
02. साधवः स्वल्पमपि पापं कर्तुमतीव लज्जन्ते ।
03. सायाह्ने आम्रफलानि वृक्षाद् अपतन् ।
04. मम माता तण्डुलान् प्रक्षाल्य भाजने क्षिप्त्वा पचते ।
05. मूर्खस्य मांसानि वर्धन्ते कदापि प्रज्ञा न वर्धते ।
06. क्षणशः कणशश्चैव विद्यामर्थं च चिन्तयेत् ।
07. यदि काले मेघाः वर्षेयुः तर्हि विपुलं धान्यं भवेत् ।
08. त्यज दुर्जनसंसर्गं भज साधुसमागमम् ।
09. यदि माता नागच्छेत् तर्हि शिशुः विलपेत ।
10. स भूपतिरेकदा केनापि पठ्यमानं श्लोकद्वयं शुश्राव ।

ක්‍රියාකාරකම 5.11

01. පහත සඳහන් වාක්‍ය සංස්කෘතයට පරිවර්තනය කොට දේවනාගරී අක්ෂරවලින් ලියන්න.

- 01. අපි උත්සවයට සහභාගිවීමට පාසලට යන්නෙමු.
- 02. ඔබ අද මෙහි පැමිණෙහිවා.
- 03. බාලිකාවෝ උයනෙහි ක්‍රීඩා කොට ගෙදරට පැමිණියෝ ය.
- 04. සාගරයේ ශෝභාව දැකීමට මම එහි ගියෙමි.
- 05. ව්‍යාඥයා ජලය බීමට ඔබමොබ ගියේ ය.
- 06. පියා පුතා දැක මෙසේ කීවේ දු.
- 07. කැලයට යන්න එපා එහි බියකරු ව්‍යාඥයකු සිටියි.
- 08. මිනිසා සැමදා සත්‍යය කිව යුතු ය. බොරු නොකිය යුතු ය.
- 09. මම ඊයේ පියා සමඟ නගරයට ගියෙමි.
- 10. කුරුල්ලෝ ආහාර පිණිස ගසින් ගසට පියාඹති.

किञ्चित्कालोपभोग्यानि यौवनानि धनानि च ।

තරුණ බව හා ධනය ටික කලෙකින් භුක්තිවිඳ ගෙවී යයි.

कोऽवकाशो विवेकस्य हृदि कामान्धचेतसः ।

කාමයෙන් අන්ධ වූ සිතැත්තාට විමසිලිමත් වන්නට කවර ඉඩක් ද?

को वा दुर्जनवागुरासु पतितः क्षमेण यातः पुमान् ।

දුදන්නන්ගේ උගුල්වල හසු වූ කවර පුරුෂයෙක් නිරූපලීත ව ගියේ ද?